

OVER SKIGARD`N

Utgiver: Landbruksforvaltningen i Folldal kommune
Enhet for Teknisk, Landbruk og Utvikling
Nr. 2/2018 Mai

Landbruksforvaltningen i Folldal Kommune
Åpningstid Mandag-Fredag kl 09.00 -14.30.
Telefon: 62 49 10 00,
Epost: postmottak@folldal.kommune.no
Nettside: www.folldal.kommune.no

SMIL-MIDLER

TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET

SØKNADSRIST 15. MAI

Formålet med SMIL er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Det kan gis tilskudd til

- Forurensnings- og klimatiltak (avskjæringsgrøfter, kanaler, reparasjon av lukninger/lukka rør etc)
- Kulturlandskapsiltak (restaurere og bevare bygninger, kulturminner, gamle ferdselsårer / stier etc)
- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

For nærmere om hva det kan søkes tilskudd til m.m, se lokale tiltaksstrategier

<http://www.folldal.kommune.no/file=10637> . Prosjekter og tiltak skal prioriteres ut fra lokale [tiltaksstrategier 2014-2017](#), disse er forøvrig forlenget med to år, d.v.s de varer ut 2019. (Om linkene ikke virker, gå inn på kommunens nye nettside (nye nettsider 19. uke) og velg «Næring, landbruk og miljø» deretter «Landbruk» og nederst «Tilskuddskalender og [tilskuddsordninger for landbruket](#)». Her finner du SMIL og link til tiltaksstrategiene.)

Forurensnings- og klimatiltak: For mindre hydrotekniske tiltak (avskjæringsgrøfter og kanaler) der tilskuddet ikke overstiger kr 5.000,- kan tiltaket gjennomføres først, og det kan deretter sendes søknad etterskuddsvis inntil 15. oktober. **MEN** dette gjelder bare tiltak under tilskudd kr 5.000 tilsvarende kostnad kr 10.000. For SMIL tilskudd til øvrige hydrotekniske prosjekt gjelder årlig søknadsfrist 15. mai før tiltaket gjennomføres, som for øvrige SMIL saker.

SMIL er et miljøtilskudd, og det stilles strenge miljøkrav, jf Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket § 3, tredje ledd. Søker må ha gjødslingsplan og journal over plantevernmidler (hvis plantevernmidler nyttes), dette skal vedlegges søknad eller vises landbrukskontoret. Videre skal alle miljøverdier, samt arealer der det er risiko for tap av jord og næringsstoffer, kartfestes og beskrives. **Denne dokumentasjonen skal vedlegges søknaden.**

Søker må være registrert i Enhetsregisteret. Det er altså foretaket, ikke personen, som skal søke.

SMIL-midler kan innvilges til foretak der det foregår en tilskudds berettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4. Eier av landbrukseiendom (foretaket) som leier bort all jord kan søke SMIL-midler dersom det kan dokumenteres at leietaker oppfyller vilkårene nevnt over (forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd samt har gjødslingsplan / journal plantevernmidler).

Landbruksdirektoratet anbefaler at søker i disse tilfellene har en avtale med leietaker om at dokumentasjonen foreligger og kan framvises. Avtalen bør være skriftlig og legges ved søknaden.

Fylkesmannen i Hedmark har gitt Folldal kommune kr 360.000,- til fordeling på SMIL-prosjekter i 2018. Dette er betydelig mindre enn det vi har fått tidligere år. I tillegg kommer eventuelle inndratte midler fra prosjekter som bl.a ikke har blitt gjennomført innen arbeidsfristen.

Forskrifter, rundskriv og søknadsskjema m.m finnes her:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/spesielle-miljotiltak/hvordan-soke/regelverk>

SKADEFELLINGSBEREDSKAPEN 2018

Fra beitesesongen 2018 er Folldal kommune med i et interkommunalt prosjekt med formål mere effektiv skadefelling av rovvilt. Deltakere i prosjektet er kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Rendalen, Engerdal og Folldal. Alle kommunene har felles ledelse av skadefellinga. Det oppnevnes lokale mannskaper i hver kommune. Men mannskapet skal i større grad enn tidligere delta i fellingsforsøk på tvers av kommunegrensene. I Folldal er vi i ferd med å inngå oppdragsavtaler med i alt 20 personer som har sagt seg villig til å delta i fellingslaget på disse premissene. Viktige fellestiltak i prosjektet er blant anna kursing og trening av mannskaper, utvikle bedre hundemateriale for de ulike rovviltartene, samarbeide om innkjøp av utstyr som eks. ulveliner og ikke minst samle all den kunnskapen og erfaringa som erverves i regionen på felling av rovvilt.

Jo Esten Trøan fra Tolga leder og koordinerer innsatsen i hele prosjektområdet. Leder for fellingslaget lokalt i Folldal er Lars Henrik Odden. Alvdal er vertskommune for prosjektet og mye av den daglige drifta av skadefellingsopplegget vil derfor gå via fellesforvaltninga for landbruk og miljø på Storsteigen.

I tillegg til selve fellingslaget på 20 personer vil vi etter hvert også oppnevne lokale mannskaper fra blant anna beitelaga som blir en reservestyrke dersom det for eksempel oppstår langvarige jerveskader gjennom sesongen eller situasjoner der det er aktuelt å kombinere tilsyn med fellingsmuligheter. For «reservestyrken» blir det tatt utgangspunkt i listene med mannskaper fra tidligere års fellingslag.

I grove trekk vil skadefellingsberedskapen i Folldal da være som følger:

Når skade oppstår er det viktig å varsle SNO så fort som mulig slik at skaden kan dokumenteres.

Dersom behov for skadefelling eller ekstraordinært tilsyn oppstår anbefales at beitelaget tar kontakt med fylkesmannen direkte på telefon.

Som regel vil en skadefellingstillatelse i første omgang kunne avklares muntlig.

Fylkesmannens vakt telefon ved rovviltskader er 97 02 98 40.

Dersom skadefelling innvilges vil fylkesmannen varsle ledelsen i skadefellingslaget. Ledelsen i skadefellingslaget vil varsle aktuelle mannskaper på sms via et dataprogram

www.viltrapporten.no og landbrukskontoret sitt personell vil også få samme sms melding for å være oppdatert på hva som skjer.

Landbrukskontoret i Folldal vil i samarbeid med Folldal Sau og Geit invitere beitelaga i Folldal til et møte før beitesesongen tirsdag 5. juni. Der vil rovdyrberedskaper bli presentert og vi ønsker en dialog med beitelaga om hvordan vi kan få alt til å fungere.

BYGDEUTVIKLINGSMIDLER TRADISJONELT LANDBRUK

Tradisjonelt landbruk betyr i denne sammenhengen hovedsakelig byggeprosjekter innenfor storfe, sau og geit. Merk at investeringer for tilpassing av drifta til mest mulig miljøriktig og klimanøytral drift absolutt er et økende satsingsområde for Innovasjon Norge. Eksempel på slike investeringer kan være satelittkummer for husdyrgjødsel, fastmontert utstyr til slangespredningsanlegg, økt lagerkapasitet husdyrgjødsel, klimanøytral produksjon av varme og energi for benyttelse i landbruksdrifta osv. Lista er ikke uttømmende. Det har vist seg at Innovasjon Norge så langt ikke støtter solcelleanlegg med tilskudd. For øvrig er jo mye av prosjektene fortsatt fjøs og husdyrrom, I-mek i husdyrrom, forlager etc.

Innovasjon Norge skal ha en befaringsrunde i Nord Østerdal innenfor tradisjonelt landbruk dagene 22. og 23. mai. Erfaringa er at det oftest vil være en fordel å få befarings fra Innovasjon Norge på tidlig stadium, for å få til en dialog på hvordan en kan få til best mulig finansiering, og erfaringa er også at befarings iblant øker sjansen for å få saken igjennom. Det kan også nevnes at på slike befarings er målet å veilede og utveksle informasjon og ikke at folk for enhver pris skal bygge. Slik befarings kan derfor være aktuelt også for den som er i tenkeboksen i forhold om det er lurt å sette i gang noe på 1-2 års sikt. Så langt har vi fått ganske mange som ønsker befarings denne runden, men det er fortsatt mulig å melde seg interessert. Ta i så fall kontakt med Bjørn G. så fort som mulig.

Finansieringsordningene hos Innovasjon Norge for utbygginger tradisjonelt landbruk er:

-BU-tilskudd. I praksis har det stort sett vært gitt inntil 15%-20% tilskudd av total kostnad de seinere åra. Til personer under 35 år som tar over landbrukseiendom gis noe ekstra tilskudd på første millionen i kostnad.

-Rentelån innenfor 90% av takst på fast eiendom.

-Risikolån med noe høyere rentesats enn vanlige lån. Risikolåna kan benyttes der det er begrensninger på pantesikkerheten. Risikolåna gis bare til de høyest prioriterte prosjekta, og er ikke et standard virkemiddel som benyttes for alle sakene.

For BU-midlene til tradisjonelt landbruk har landbrukskontoret to årlige frister for videresending av ferdig utredete saker til Innovasjon Norge; 1. februar og 1. september. Merk at dette er frister for landbrukskontoret sin videresending av sakene og ikke søknadsfrist for brukerne. Den som har aktuelle prosjekt for neste frist pr 1. september 2018 må kontakte landbrukskontoret v/Bjørn G. i god tid før 1. september og helst allerede nå i vår.

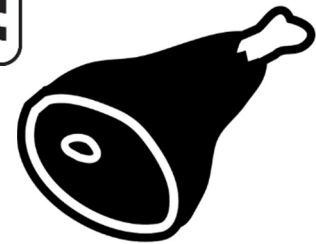
BYGDEUTVIKLINGSMIDLER NYE NÆRINGER

Utvikling av nye næringer kan være en aktuell strategi for å øke omsettinga på landbrukseiendommen. I en del tilfeller kan økt egen foredling av for eksempel mjølk, kjøtt eller skogvirke øke verdien på det som produseres ganske mye. Og innenfor reiselivet ligger det marked og muligheter for gardstilknyttta virksomheter. Det finnes ingen fasit på hva det er fornuftig å satse på. Det må som med all annen næring på gardene tas utgangspunkt i eget ressursgrunnlag, egne kunnskaper, egne interesser og ikke minst egen tilgang til ulike marked.

Offentlige tilskudd til etablering er selvsagt ikke hovedpoenget, mange tilleggsnæringer er etablert uten ei krone i offentlig støtte. Men for en del satsingsområder har Innovasjon Norge gode finansieringsordninger. Satsinger på bygdenæringer som er prioritert for støtte med bygdeutviklingsmidler og i noen tilfeller også andre tilskuddsordninger fra Innovasjon Norge er pr nå:

- Landbruksbasert reiseliv og opplevelser.
- Lokal mat.
- Inn på tunet.
- Bioenergi.
- Bruk av tre.

Prosjekter som kan innvilges støtte med BU-midler, må være tilknyttet en konsesjonspliktig landbrukseiendom med aktiv drift eller foretaket må være berettiget produksjonstilskudd i jordbruket. Landbrukseiendommen må ligge i et LNF-område i kommuneplanens arealdel og ikke være regulert til andre formål enn landbruk.

De støtteordningene som finnes er:

Etablering av ny virksomhet, inntil 75% av kostnad, tilskudd til forberedelse og etablering av ny virksomhet.

Bedriftsutvikling, inntil 50% av kostnad, tilskudd til produktutvikling, kompetanseoppbygging, markedsundersøkelser, nettverksbygging, testsalg, markedsføring av nye produkter

Investeringer i produksjonsanlegg, inntil 35% av kostnad, med absolutt øvre grense 2 million i tilskudd pr prosjekt.

Det er også mulighet for lån fra Innovasjon Norge.

GJERDEPLIKT MOT UTMARK

Før kommende beitesesong minnes om at i Follidal så er det gjerdeplikt mot utmark. Den som har dyrka mark har selv ansvaret for å ha gjerde og grunder i slik hevd at ikke beitedyr på utmark bryter seg igjennom.

Et gjerde er som alle egentlig vet først og fremst et psykologisk stengsel. Skal et psykologisk stengsel fungere må det være konsekvent. Viktigste forebyggende tiltak er å være nøye med å stenge grunder og nøye med alltid å holde gjerdet i hevd. Dersom dyra har erfaring med at det lar seg gjøre å komme igjennom, så vil de huske det gode og saftige beitet på innsida og prøve på nytt igjen og igjen. Det er derfor den som eier gjerder og grunder som «dresserer» beitedyra til å bryte seg gjennom, og ikke den som eier beitedyra. Det er også viktig å huske på å stenge grunder etter slått. Dersom man lar grunda stå åpen slik at beitedyr på utmarksbeite slipper til på gjenveksten, øker risikoen mye for at de bryter seg igjennom året etter og ødelegger hovedslåtten.

Det oppfordres til at vedlikehold av gjerder og grunder er tema når jordleieavtaler inngås. Og det oppfordres til å leie inn folk for å utføre vedlikeholdet dersom en ikke selv har muligheten for å gjøre jobben. God standard på gjerder og grunder er viktig for at vi skal kunne høste beiteressursene i utmarka.

HOLD KONTROLL PÅ RUNDBALLEFOLIEN

På lagringsplassene for rundballer blir det ofte liggende igjen folie. Særlig blir det jo en del løse ender som er fastfrosset og som slites av der det hentes rundballer gjennom vinteren. Dette kommer fram når snøen smelter, og blir i blant et trist syn.

Alle oppfordres til å sette av litt tid til å samle sammen folie som ligger og slenger. Det er forståelig at mange har det travelt. Men likevel viktig at alle kommer seg av traktoren og plukker med seg avfallet før det fyker av gårde for vær og vind eller blir nedgrodd. En kan rydde sammen mye folie på en liten halvtime.

I samme slengen minnes også om at rundballer og rundballefolie ikke skal være tilgjengelig for beitedyr hverken på innmark eller utmark. Drøvtyggere som får i seg folie eller annen plast får mindre plass i vomma til grovfor og blir svekka som produksjonsdyr. En undersøkelse har visstnok vist at 1/3 av vommene fra storfe på slakteriet i Malvik hadde folie og plast i vomma.

Og sist men ikke minst – pass på at du ikke «fører» på forbrettet med folie eller plast. Litt folie, nett eller bredplast hver dag som en ikke rensker av rundballen før den males opp, blir i løpet av en sau eller ku sin levetid til store mengder når det samler seg opp i vomma over år.

HAR FORETAKET DITT GJØDSLINGSPLAN SOM OPPFYLLER KRAVENE I FORSKRIFT OM GJØDSLINGSPLANLEGGING?

Dette krysser du ja eller nei for i søknad om produksjonstilskudd og i søknad om regionalt miljøtilskudd. For at du kan krysse ja må følgende være på plass:

Gjødslingsplanen skal tilfredsstillere kravene i forskrift om gjødslingsplanlegging. Planen skal omfatte alt jordbruksarealet foretaket disponerer og som det søkes tilskudd for - og skal utarbeides før hver vekstsesong. Den må inneholde:

- Oversikt over beholdningen av husdyrgjødsel
- Oversikt over skiftene – kartskisse og areal pr skifte
- Jordprøver for de enkelte skiftene
- Årets vekst, forventet avling og årets gjødslingsbehov – for de enkelte skifter

Planen skal settes opp skiftevis, og følgende opplysninger skal oppgis for hvert enkelt skifte:

- a) antall dekar,
- b) jordart og jordanalyser for pH, fosfor, kalium og moldinnhold, representative jordprøver skal i hovedsak tas hver 4.-8.år,
- c) fôrgrøde,
- d) årets vekst,
- e) forventet avling pr dekar,
- f) årets gjødslingsbehov for nitrogen, fosfor og kalium pr dekar,
- g) husdyrgjødsel (type og mengde pr dekar, og antatt spredetidspunkt),
- h) mineralgjødsel (type og mengde pr dekar og antatt spredetidspunkt)

Husk at arealstørrelsen på skiftene skal stemme med godkjent areal på gårdskart.

Hvis det ved kontroll oppdages at det er gitt feil opplysninger i søknadene, kan det bli foretatt avkorting i tilskuddsbeløpet.

HUSK JORDPRØVER

- I forhold til krav om gjødslingsplan i jordbruket

Har du jordprøver eldre enn 8 år? Da er det på tide å ta nye. Jordprøver kan tas i vår før jorda tilføres gjødsel. Landbrukskontoret har jordbor for utlån, skjema og prøveesker – ta kontakt!

- jordprøver skal ikke være eldre enn 4 – 8 år.
- for leiejord skal det foreligge jordprøver senest fra og med 2. leieår.

Landbrukskontoret kan sende prøvene inn for analyse. Vi kan også ta jordprøver for deg mot gebyr (kr 60,- pr skifte, minstegebyr pr foretak kr 350,-).

TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM OG FØDSEL MV

Regelverket for ordningen for avløsertilskudd ved sykdom mv er komplisert og vi anbefaler at du tar kontakt med landbrukskontoret når sykdom oppstår for å avklare diverse forhold. Fra 15. august skal det tas i bruk elektronisk løsning for søknad om tilskudd til avløsning ved sykdom, som skal gi en enklere tjeneste for søkerne. Oppdatert informasjon om den nye løsningen blir lagt ut på landbruksdirektoratets nettsider. Vi kommer tilbake med mer informasjon når det nye systemet tas i bruk.

Fra 2018 er regelverket endret på en del punkter. Bl.a. blir beregnet tilskuddsgrunnlag regnet ut i fra antall dyr første dag i sykemeldingsperioden. Søker må heretter selv gi opplysninger om produksjon (antall dyr) i søknadsskjemaet.

Angående sykemelding må du be legen om fortsatt å skrive ut sykemelding på **papir**, da elektronisk sykemelding enda ikke fungerer for selvstendig næringsdrivende. Ytelser som kan fås fra NAV skal bestandig trekkes fra ved beregning av avløsertilskudd ved sykdom. Når du er berettiget sykepenger skal dette trekkes fra sjøl om du har fått avslag fra NAV. Eks. vil du kunne få avslag fra NAV når krav om sykepenger er levert etter fristen. Om du velger å ikke søke NAV, skal det også trekkes for beløpet du ville vært berettiget. Det er derfor viktig at sykemeldinger sendes NAV etter hvert – (eget eksemplar i sykemeldingen som er til nav)

Skjema 08-35.01 for beregning av sykepenger må fylles ut. Dette finner du på NAV sine nettsider:

<https://www.nav.no/no/Bedrift/Skjemaer-for-arbeidsgivere/skjemaveileder/vedlegg-bedrift?key=338339>

Vedlegg til søknaden om tilskudd til avløsning ved sykdom mv:

Sykemelding på papir, evt. erklæring fra behandlingssted eller lignende.

Utskrift av godkjent ligning for de to siste årene du har fått skatteoppgjør for (pr. 1. januar i avløsningsåret) eller en bekreftelse fra regnskapskontor.

Utbetalingsmeldinger fra NAV.

Dokumentasjon for utgifter til avløsning.

Se også side 4 i søknadsskjemaet om veiledning.

For mer informasjon, søknadsskjema og oppdatert informasjon om det nye elektroniske søknadssystemet så klikk på linken nedenfor:

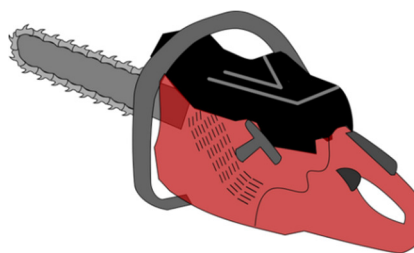
<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-sykdom>

Bare ta kontakt for hjelp til søknad, evt. hjelper også landbruketjenester NØ til med søknad hvis du benytter deres tjenester ved avløsning.

LOKALT SKOGKURS

Det er planlagt et lokalt skogkurs i Folldal mai 2018, og tema blir «praktisk bruk av motorsag, hogstteknikk - og ungsogpleie». Kurset vil omfatte en teorikveld inne den 22/5, og to praktiske øvingsdager ute den 26. og 27. mai.
Link til påmelding» - klikk:

<http://www.skogkurs.no/kurs/kurs.cfm?id=14445>

TILSKUDD TIL INVESTERINGER I SKOGKULTUR

virke > 2 m³ / daa. Tilskuddet er basert på tynnet areal - og utgjør inntil kr. 400 / daa eller kr. 130 / m³

- Lokale tilskudd til skogkulturinvesteringer i Folldal kommune 2018: Det gis tilskudd til flere typer skogkulturinvesteringer i 2018, og dette gjelder markberedning, planting/plantekjøp, såing og ungsogpleie. Tilskuddssatsene varierer for det enkelte tiltak, og ta kontakt med kommunen for mer informasjon (40 -80 % av kostn. eks. MVA.)

- Tilskudd til manuell tynning i hogstklasse III. Gjelder for tynning av produktiv bar eller lauvskog, og tiltaket skal utføres slik at det tilfredsstiller faglige skjøtselskrav. Krav til uttak av nyttbart

LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE

Gjør gjerne forhåndsavtale i servicekontoret, så er dere sikre på å treffe oss.

-Bjørn Gussgard, jordbrukssjef, 80% stilling, vanligvis ikke tilstede fredager,
bjorn.gussgard@folldal.kommune.no

-Anita Tellebon, fagkonsulent landbruk, 60% med landbruksarbeid, vanligvis ikke tilstede onsdager, anita.tellebon@folldal.kommune.no

-Synnøve Steien Bakken, fagkonsulent landbruk, cirka 40% med landbruksarbeid.
synnove.s.bakken@folldal.kommune.no

-Anders Jensen, skogfaglig kompetanse som leies av Fellesforvaltningen Alvdal/Tynset, vanligvis kontordag i Folldal annenhver tirsdag (partallsuker).
anders.jensen@alvdal.kommune.no. For øvrig er det bare å kontakte Anders på kontoret på Storsteigen telefon 62 48 91 33 / 95842247.